

NIEUWE UITGAVEN

DE DWERGGANZEN VAN ANJUM

Beeldend kunstenaar Erik van Ommen en schrijver/verteller Gerard Ouweeneel zijn met de titel 'De dwergganzen van Anjum' veel te bescheiden geweest. Weliswaar vormen de Dwergganzen die de landerijen bij Tibma onder Anjum als een belangrijke winterpleisterplaats benutten de rode draad, maar het boek biedt veel meer. Behalve de talrijke illustraties van Dwergganzen komen bijvoorbeeld nog ongeveer veertig andere vogelsoorten in woord en beeld aan de orde.

Na het voorwoord en de inleiding begint het boek meteen met de constatering dat Eddie Douwma - een groot dwergganzenkenner uit Fryslân - in september in de Anjumer Kolken onrustig wordt. "De Dwergganzen komen er aan!" Vanaf dat moment neemt de schrijver ons mee naar onder andere de Anjumer Kolken, het Lauwersmeergebied en de Hoeksche Waard. En overal vogels en overal mensen die elkaar ontmoeten via de liefde voor die vogels. Tussen de bedrijven door wordt ook nog aandacht besteed aan een Zweeds zeearendproject en het Nederlandse grutto-project. Met uiteraard steeds weer prachtige illustraties. Als de samenstellers van het boek de Dwergganzen in juni gaan opzoeken in hun broedgebied in Lapland, kunnen we als lezers hun reis mee beleven.

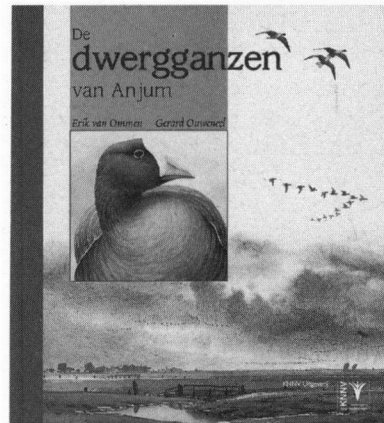
De spanning of de Dwergganzen van Anjum ook in hun broedgebied gezien zullen worden, is duidelijk merkbaar. Ondertussen maken we kennis met veel arctische vogels en zoogdieren, zoals IJsduikers, Noordse sterns, Lemmingen en dergelijke.

Al met al is dit boek beslist een aanrader voor iedereen die van vogels houdt. Maar ook mensen die herkenning hebben aan wat Gerrit Jan Zwier (schrijver van noordelijke reisverhalen) het 'Noordelijk Gevoel' noemt, zullen veel genoeg beleven aan dit boek.

Erik van Ommen studeerde in 1983 af aan de Academie voor Beeldende Kunsten Minerva. Hij maakt olieverfschilderijen, etsen, aquarellen en tekeningen. Zijn werk is zowel in binnen- als buitenland in musea en galerieën te zien (geweest). Hij publiceerde in vele tijdschriften en boeken. Gerard Ouweeneel schreef zijn eerste artikel, over een IJsduiker op het Brielse meer, in 1956. Om vogels te zien en om er over te schrijven, bereisde hij alle werelddelen. Vanaf eind jaren tachtig schrijft hij ook over belevenissen met zijn collega-vogelaars. Op dit moment worden bijvoorbeeld verhalen van zijn hand, met illustraties van Erik van Ommen, gepubliceerd in tijdschrift Het Vogelaar.

Erik van Ommen & Gerard Ouweeneel, 2003. De dwergganzen van Anjum. KNNV Uitgeverij, Utrecht. ISBN 90 5011 170 X. Formaat 22 x 24 cm, full-colour, gebonden met harde kaft, 112 pagina's. Prijs € 24.95. Verkrijgbaar in de boekhandel.

Jan Kramer

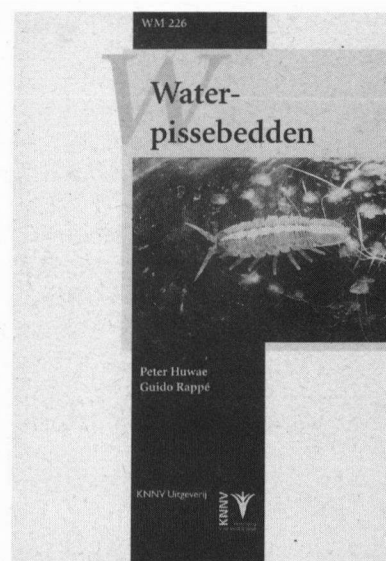

WATERPISSEBEDDEN

Pissebedden kent iedereen, of denkt iedereen te kennen. De diertjes die men doorgaans bedoelt zijn landpissebedden. Het is fascinerend er met deze gids achter te komen dat er in Nederland en België ook maar liefst 58 verschillende soorten waterpissebedden bekend zijn. Vele hiervan leven overigens parasitair, vaak bij krabben, kreeften of garnalen. In het gidsje worden zout-, brak- en zoetwaterliefhebbers en 'allochtonen' (aangespoeld op stranden) onder de waterpissebedden onderscheiden. Helaas is over andere ecologische eisen weinig geschreven.

Met deze handzame determinatiegids moet het mogelijk zijn de soorten waterpissebedden, per suborde (vijf in totaal) vrij gemakkelijk op naam te brengen. Hoewel dit waarschijnlijk best nog lastig is. Niet overal is sprake van tabellen waarbij je van stap 1 naar stap 2 wordt verwezen. Ook moet je behoorlijk thuis zijn in vaktermen (flagel, abdominale segmenten, pleotelson, cephalon), maar dat zijn we wel gewend van de wetenschappelijke KNNV-uitgaven. Voor in de gids staat daartoe een duidelijke overzichtstekening waar alle termen bij geschreven staan.

Hoewel er wel iets over verspreiding en talrijkheid wordt gezegd, is deze info begrijpelijk-erwijs toch erg summier. Misschien dat deze kennis met het verschijnen van deze gids de komende jaren kan worden uitgebreid. Als er dan tegelijkertijd meer bekend wordt over de ecologie van de soorten, kunnen deze diertjes wellicht op termijn ook een grotere rol gaan spelen bij (de beoordeling van) water- en natuurbeheer.

Peter Huwae & Guide Rappé, 2003. WM 226 Waterpissebedden. Een determineertabel voor de zoet-, brak- en zoutwaterpissebedden van Nederland en België. Uitgave: KNNV uitgeverij, Utrecht. ISBN 90 5011 171 8. Formaat 15 x 22 cm, 55 pagina's, genaaid gebrocheerd met zwart/wit illustraties. Prijs € 9,95, KNNV-ledenprijs € 7,95. Verkrijgbaar via de KNNV uitgeverij, Postbus 19320, 3501 DH Utrecht (tel. 030-2333544, fax 030-2368907, e-mail ohrmann@knnvuitgeverij.nl).

Sietske Rintjema

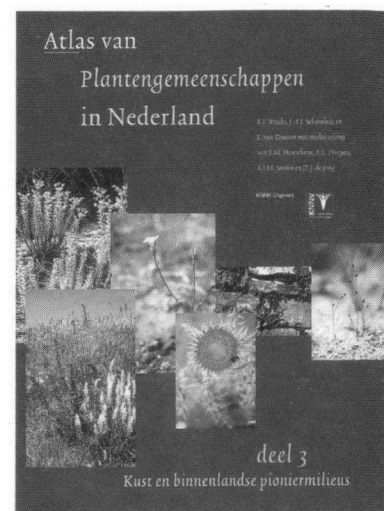
ATLAS VAN PLANTENGEMEENSCHAPPEN IN NEDERLAND. DEEL 3: KUST EN BINNENLANDSE PIONIERMILIEUS

Aan de eerdere besprekingen in Twirre van deel 1 van de Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland (Wateren, moerassen en natte heiden in Twirre 12, 1: 26) en van deel 2 (Graslanden, zomen en droge heiden in Twirre 14, 3: 106-107) is weinig meer toe te voegen als het over dit derde deel gaat.

Fryslân is met de kustvegetaties goed vertegenwoordigd in dit nieuwe deel van de serie vegetatieatlassen. Dat is onder meer te danken aan onderzoek dat Rijkswaterstaat en It Fryske Gea op de buitendijkse gronden in het Friese Waddengebied hebben uitgevoerd en laten uitvoeren. Ook komt het vanzelfsprekend dankzij goed onderzoek op de verschillende Waddeneilanden. Historische foto's, hele oude knipsels en houtsnedes (bijvoorbeeld een van Zeekraal uit Blankaarts 'Den Nederlandsche Herbarius' uit 1698) spreken tot de verbeelding.

Kortom, een must voor elke vegetatieliefhebber, prachtig geschreven en met zorg opgemaakt. Met grote belangstelling is het wachten op het vierde en laatste deel van deze serie dat zal gaan over bossen, struwelen en ruigten.

E.J. Weeda, J.H.J. Schaminée & L. van Duuren 2003. Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland. Deel 3: Kust en binnenlandse pioniermilieus. KNNV Uitgeverij, Utrecht. ISBN 90 5011 176 9. Formaat 21 x 28 cm, genaaid, gebonden, full-colour met verspreidingskaarten, kleurenfoto's en aquarellen. Prijs € 40,95, KNNV-ledenprijs € 35,95. Verkrijgbaar via de boekhandel.

Sietske Rintjema